

Patienterne er klar: Lad os derfor udrulle hjemmebehandling til alle KOL-patienter i hele landet

Hovedbudskaber

- Sundhedsvæsenet står over flere udfordringer: flere borgere får i disse år behov for pleje og behandling, mens der er mangel på medarbejdere og rekrutteringsudfordringer næsten alle steder i sundhedsvæsenet. En af de løsninger, der ofte nævnes, er at styrke det nære sundhedsvæsen, så flere borgere kan blive behandlet i eller tæt på hjemmet
- PreCare-KOL er et eksempel på et tilbud til borgerne med KOL i Region Sjælland, hvor borgerne dagligt måler deres iltmætning, puls og temperatur i hjemmet, og sender disse data samt svar på et par spørgsmål om helbredsstatus til eHospitalet, som dagligt har sundhedsfagligt personale klar til at give hjælp og rådgivning relateret til borgernes sygdom og målinger.
- Tidligere resultater fra Precare-KOL har vist, at antallet af kontakter til egen læge faldt fra 10 til 5 om året, antallet af opkald til vagtlægen faldt med 52 pct., antallet af indlæggelser faldt med 33 pct., mens antallet af akutte KOL-relaterede kontakter faldt med 41 pct. og antallet af akutte sengedage faldt samtidig med godt 50 pct. svarende til godt 4 sengedage pr. år.
- Der er derfor en god grund til at udbrede ordningen til resten af landet, særligt i lyset af, at også de KOL-patienter, som det handler om, også er positive omkring hjemmebehandling, hvis den ser ud som i Region Sjælland. 3 ud af 4 af Lungeforeningen medlemmer med KOL synes meget godt eller godt om tilbuddet, når de præsenteres for det, mens 23 pct. synes, hverken godt eller dårligt om tilbuddet. De resterende 2 pct. synes enten dårligt eller meget dårligt om tilbuddet.
- Men skal tilbuddet udrulles er det vigtigt med sundhedsfaglig rådgivning, der er tilgængeligt, således angiver 76 pct. af medlemmerne med KOL, at det er meget vigtigt eller vigtigt, at der er en sygeplejerske til rådighed. Herudover er tilgængeligheden også vigtig for medlemmerne, da andelen af medlemmer, der synes tilbuddet er godt eller meget godt falder til 52 pct., hvis rådgivningen kun er tilgængelig en dag om ugen.
- Precare-KOL er et godt bud på en type hjemmebehandling, som både aflaster sundhedsvæsenet i form af færre kontakter og indlæggelser, men også giver patienter øget trivsel. Samtidig er det en ordning som patienterne er positive over for, og derfor et godt bud på en ordning, som kan bruges, når fremtidens sundhedsvæsen skal planlægges.

Baggrund

Flere borgere får i disse år behov for pleje og behandling, mens der er mangel på medarbejdere og rekrutteringsudfordringer næsten alle steder i sundhedsvæsenet. Bl.a. derfor fik Sundhedsstrukturkommissionen til opgave at udarbejde et beslutningsgrundlag for den fremtidige organisering af

sundhedsvæsenet, hvor der bl.a. skal fokus på at styrke det nære sundhedsvæsen, så flere borgere kan blive behandlet i eller tæt på hjemmet¹.

PreCare-KOL et tilbud til borgerne i Region Sjælland

PreCare-KOL har eksisteret siden 2022 og tilbydes til alle borgere med KOL i Region Sjælland. Forud for projektet blev der gennemført et innovations- og forskningsprojekt med støtte fra Innovationsfonden, der udviklede og testede en model kaldet PreCareklinikken², der var indrettet på linje med PreCare-KOL. Projektet foregik fra 2018-2023.

PreCareklinikken analyserede, hvilket effekt ordningen havde på borgernes kontaktmønster i almen praksis og hospitaler hhv. før og efter de blev tilknyttet PreCareklinikken.

Undersøgelsen viste, at:

- antallet af kontakter til egen læge faldt fra 10 til 5 om året.
- antallet af opkald til vagtlægen faldt med 52 pct.
- antallet af akutte indlæggelser med forværring faldt med 33 pct., mens antallet af akutte kontakter til hospitalet faldt med 41 pct.
- antallet af akutte sengedage faldt samtidig med godt 50 pct. svarende til godt 4 sengedage pr. år³.

Dertil kommer, at langt størstedelen – 89 pct. - af de behandlingsforløb, der igangsættes i klinikken, er foregået virtuelt på baggrund af borgerens indsendte målinger og vurdering af borgeres tilstand, mens de resterende 9 pct. er foregået på hospitalet. Borgerne oplever klinikken som et nært sikkerhedsnet, som giver dem fornyet frihed og tryghed – og dermed forbedret livskvalitet, som kommer både dem selv og deres pårørende til gavn⁴.

Af andre resultater nævnes også, at PreCareKlinikken er omkostningseffektiv. Der er skabt mere sundhed for pengene ved at udnytte teknologiske løsninger, der gør det muligt at behandle borgerne i eget hjem. Samtidig er det lykkedes at oplære borgere med få digitale kompetencer til at anvende telemedicinsk udstyr på betryggende vis, og dermed skabe en digital parathed⁵.

Endelig er der høj tilfredshed blandt de inkluderede borgere. Adspurgt er 97 pct. tilfredse eller rimelig tilfredse, og 98 pct. af borgerne angiver at have en god eller meget god relation til sygeplejerskerne i PreCareKlinikken⁶. Resultaterne sammenligner kontakter og indlæggelser før og efter interventionen.

Som borger i PreCare-KOL skal du dagligt måle din iltmætning, puls og temperatur og sende disse data via en i-pad til eHospitalet, hvor der dagligt i tidsrummet 9.00-19.00 sidder sundhedsfagligt personale klar til at give hjælp og rådgivning relateret til borgernes sygdom og målinger, som de tjekker, og hvis målingerne ligger over de aftalte grænseværdier kontakter personalet borgeren. På PreCare-KOLs hjemmeside ligger en video med Jan og Boye, der forklarer nærmere, hvordan ordningen fungerer⁷.

¹ <https://ism.dk/temaer/sundhedsstrukturkommissionen>

² <https://precareklinikken.dk/>

³ <https://precareklinikken.dk/resultater/>

⁴ <https://precareklinikken.dk/resultater/>

⁵ <https://precareklinikken.dk/resultater/>

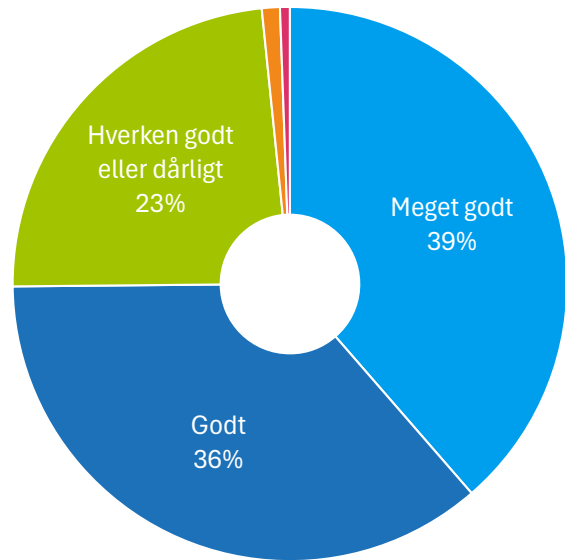
⁶ <https://precareklinikken.dk/resultater/>

⁷ <https://www.e-hospitalet.dk/borger/ebehandling-og-forloeb/precare-kol>

3 ud af 4 synes godt om PreCare-KOL

Lungeforeningen har via en medlemsundersøgelse, hvor over 4.000 medlemmer deltog, undersøgt, hvad medlemmerne mener om PreCare-KOL-tilbuddet og dermed et konkret bud på, hvordan hjemmebehandling for KOL-patienter kunne se ud. 1.898 af medlemmer har selv sygdommen KOL og har besvaret spørgsmålene om PreCare-KOL.

Når Lungeforeningens medlemmer bliver præsenteret for tilbuddet i PreCareKOL, hvor der er mulighed for at lave målinger i dit eget hjem, sende data en gang dagligt, og hvor sundhedsfagligt personale i eHospitalet tjekker selvsamme data tre gange dagligt og kan kontaktes i tidsrummet 9.00-19.00, angiver 75 pct. af medlemmerne, at de synes meget godt eller godt om tilbuddet, mens 23 pct. hverken synes godt eller dårligt om tilbuddet. 2 pct. synes enten dårligt eller meget dårligt om tilbuddet.



Sundhedsfaglig rådgivning er vigtigt

Medlemsundersøgelsen viser, at det er vigtigt, at mennesker med KOL har adgang til sundhedsfagligt personale, og dermed er det ikke nok, at patienten selv foretager målinger i hjemmet uden mulighed for sundhedsfaglig sparring.

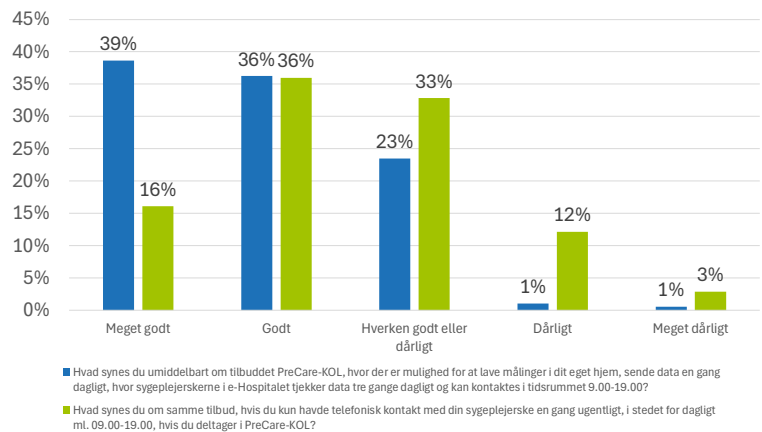
Næsten 3 ud af 4 mener det er vigtigt eller meget vigtigt, at en sygeplejerske, er tilgængelig dagligt fra kl. 9.00-19.00. Sygeplejerskernes opgave er at yde støtte og rådgivning- både hvis patientens data viser tegn på forværring eller, hvis patienten selv henvender sig med spørgsmål om deres sygdom.



Tilgængelighed vægtes også højt

Hvis PreCare-KOL-tilbuddet i stedet blev tilbudt, men kun med mulighed for telefonisk kontakt til sygeplejersken en gang ugentligt i stedet for dagligt, så ændrer opbakningen til tilbuddet sig markant. Fra at 75 pct. synes, at tilbuddet er meget godt eller godt, synes kun 52 pct. det samme med lavere tilgængeligt sundhedspersonale, hvor andelen, der synes det er meget godt, falder fra 39 pct. til kun 16 pct. Tilsvarende stiger andelen, der synes, at tilbuddet hverken er godt eller dårligt fra 23 pct. til 33 pct., mens andelen, der synes det er dårligt stiger til 12 pct. og andelen der synes det er meget dårligt stiger til 3 pct., hvilket i høj grad illustrerer, hvor vigtigt muligheden for kontakt til sundhedsfagligt personale er for mennesker med KOL.

Holdningen til tilbuddet PreCare-KOL



Patienterne er klar til hjemmebehandling

”Hjemmebehandling med tilhørende tilgængeligt sundhedspersonale bør udbredes til alle KOL-patienter i Danmark. PreCare-KOL er et eksempel på hjemmebehandling, men vi har også set andre ordninger fx i Århus, som sikrer borgerne tryghed og bedre forståelse for deres sygdom. Samtidig reducerer ordningerne antallet af akutte indlæggelser og kontakter til det øvrige sundhedsvæsen og kan således aflaste et presset sundhedsvæsen”, siger Ann Leistiko i Lungeforeningen, og glæder sig over, at patienterne også er klar.

”Vores undersøgelse viser, at patienterne er klar til hjemmebehandling, hvis der er tilgængeligt sundhedspersonale, der kan rådgive om de målinger, der sendes ind. Det er derfor svært for os at se, hvorfor vi ikke gør lignende tilbud tilgængelige over hele landet til gavn for alle KOL-patienter i Danmark”, siger Ann Leistiko, direktør i Lungeforeningen.

Om medlemsundersøgelsen

Medlemsundersøgelsen blev udsendt til Lungeforeningens 16.930 medlemmer med en gyldig mail. Heraf valgte 4.011 medlemmer at besvare undersøgelsen, svarende til en svarprocent på 23,7 pct.